सौमापौष्णे वचनात् ॥१४॥ [सौ॰ष्णे या नेमपिष्टता सा वचनात्] ।

एतानि सर्वत्र ॥१५॥ एतानि पञ्च हवींषि सर्वत्र सर्वेषु पर्वसु भवन्ति · सर्वशब्देन वरुणप्रघासमहाहविःशुनासीरीयं च गृह्यते ।

मरुद्भ्यः स्वतवद्भ्यः सप्तकपालः ॥१६॥ षष्ठं हविः । स्वतवद्भ्यो विशेषणम् मरुद्भ्यो विशेष्यम् । स्वतवद्भ्य इति छान्दसं रूपम्[1] ।

मारुतो वा ॥१७॥ सप्तकपालः पुरोडाशः

वैश्वदेवी पयस्या ॥१८॥ सप्तमं हविः । उपांशु (४.५.६) । अस्यां दाक्षायणपयस्याया धर्मप्रवृत्तिः (४.४.७) · अतोऽग्न्वाधानानन्तरं शाखाछिदानुमार्जनपरिवासनोपवेषकरणपवित्रबन्धनवत्सापाकरणविश्वेभ्यो-देवेभ्यो-भागमिति-गोःस्पर्शनशाखोपगूहनानि कृत्वा ब्रह्मवरणादि · निरुप्याज्यं दोहं कृत्वा तप्ते पयसि दधिप्रक्षेपो दधनि वा दोहः · तत्रस्थाभिघारमदत्त्वा वा[2] वाजिननिषेकादि तस्योत्करे सादनम् वाजिनयागोऽपि भक्षान्तो भवति ।

द्यावापृथिवीय एककपालः ॥१९॥ अष्टमं हविः । उपांशु (४.५.३) । अत्राहापस्तम्बः अलंकरणकालऽआज्येनैककपालमभिपूरयित्वा विपृष्ठं चेति · एतच्चाचार्येणाग्रयणऽउपनिबद्धम् (४.६.५) उद्वास्यान्तांश्छादयेदायेदाज्येनेति ।

एतद्वैश्वदेवम् ॥२०॥ एतदाग्नेयाद्यष्टहविष्कं कर्म वैश्वदेवसंज्ञकं भवति ।

प्राचीनप्रवणे ॥२१॥ प्राचीनं प्रवणं निम्नं यस्मिन्नसौ प्राचीनप्रवणो देशः · तस्मिन्प्राचीनप्रवणे वैश्वदेवेन यजेतेति शाखान्तरात् ।

अहृतवासाः ॥२२॥ अस्मिन्वैश्वदेवपर्वणि यजमानोऽहृतवासा भवति अहृते वाससी यस्यासावहृतवासाः एकं परिधानीयम् द्वितीयमुत्तरीयम् · परिधास्याऽइति परि[धानीयस्य परि]धानमन्त्रः यशसा मेत्युत्तरीयस्य[3] · परिधानानन्तरं द्विराचमनं च · उद्धरणात्प्रागेवैतत्परिधानं कर्तव्यम् ।

पत्नी च ॥२३॥ अहृतवासा भवति ।

तेऽएव वरुणप्रघासेष्वपि ॥२४॥ तेऽएव वाससी · नाशदोषादावन्ययोरपि वंसेषु परिधानम् दानं च ।

---

१) The Brâhmaṇa has स्वतवोभ्यः (२.५.१.१४) २) see ४.४.१०. ३) See Pâraskara २.६.